

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A nehéz problémák.

— okt 15.

(m.) A magyar közéletet olyan problémák foglalkoztatják, amelyek hosszu évek óta megoldatlanul nehezdednek politikai életünkre s azt időről-időre méreganyaggal telítik. E kérdések egy részének kitolása talán kényelmesebb lett volna a kormány részére, mert egyuttal kitolását jelentette volna annak a mozgalmasabb parlamenti kampánynak, a mely nehéz problémák megoldásával természetesen velejár. A kormány azonban úgy véli, hogy akkor jár el helyesen, ha a maga egyéni kényelmi szempontjait nem tekinti, hanem amint arra az időt elérkezettnek látja, a nyilvánosság érlelt diskussziója elé bocsátja azokat a terveket, a melyek alkotmányos végrehajtását ő maga helyesnek állapította meg és képviselni óhajtja. Megmondjuk világos szavakkal, hogy az a probléma, a melyre itt célunk, a haderő extenzív fejlesztése, a melynek realizálását az új véderőtörvény foglalja magában.

A haderő e fejlesztésének költségeit a delegációk tartoznak megbirálni és megállapítani, míg magának az új véderőtörvénynek megvitatása a két állam parlamentjeinek lesz a feladata. A delegáció szigorú alkotmányos fel-

A ZEMPLÉN TARCÁJA.

Egy modern mindenttudó.

Semmi sem jellemzi jobban a mi korunkat, mint az az ellentét, amely a művelt embernek ismeretköre és a mindennapos szükségletté vált ismeretek roppant kiterjedése között van. Az embert arra hajtja a szükség, hogy többé-kevésbé egyoldaluan képpezze ki magát, ha a maga életpályája dolgaiban teljes és biztos képzettséget akar szerezni. A tudományok többi területeit kénytelen elhanyagolni, a polihisztor ma már körülbelül a lehetetlenségek sorába tartozik. Viszont azonban az élet minduntalan vet fel olyan problémákat, melyek megoldásához okvetlen szükség van mindenkinek szakmájától távolos ismeretekre.

Ezt az ellenmondást a modern ember úgy egyenliti ki, hogy tart magának a könyvespolcán egy saját külön mindenttudót, aki tud mindent, amire gazdájának szüksége lehet és gyorsan, könnyen, megbízhatóan ad meg minden felvilágosítást minden felmerülő kérdésre. Ez a mindenttudó — mindenki kitalálhatta — a *lexikon*, ez a modern életet jellemző könyv,

fogás szerint, csak a már háromnegyed részben elmúlt 1910-iki esztendő közös előirányzatának megállapításával fog foglalkozni. Ebben a budgetben tehát ezeknek az extenzív irányban való fejlesztési tendenciáknak nem lehet semmi nyoma. Mindazonáltal a kormány arra törekszik, hogy már ebben a delegációban megismertesse a terveit az országos bizottsággal s az országgal. Mert a nyilvános diskusszióktól csak üdvös hatást vár. Támogatást a terveinek, a melyekkel nemzeti érdeket szolgál. A haderő fejlesztésének szükségességét megindokolni most nem óhajtjuk, mivel erről a szükségességről amugy is meg van győződve az ország minden gondolkodó polgára, a ki a többi európai állam fegyveres erejét a miénkkel egybeveti.

Ezuttal csupán egy kérdést óhajtunk tisztázni. És ezt a felvilágosítást azon lapokhoz adresszáljuk, a melyek visszatetsző zenebonával kísérik a kormányférfiak tanácskozását Bécsben. — Megakarjuk állapítani, hogy a magyar kormány és a parlamenti többség nem folytat „vivmány“-politikát. Magyarországon tisztában vagyunk azzal, hogy ha haderőnk jól szervezünk, nem Ausztriának adunk ajándékot s általában senkivel szemben sem gyakorolunk kegyet, hanem a

az emberi művelődés eredményeinek a mindennapi élet számára való feldolgozója.

Nagy kulturájú nemzeteknél a lexikonnak különböző típusai fejlődtek ki, a feldolgozás módja, a terjedelm stb. különbségei szerint s egy-egy nagy lexikon valóban enciklopédiája szokott lenni az egész emberi művelődésnek. Nálunk azonban jóformán csakis a nagy, számos kötetre rugó lexikonok alkotása irányában haladt a fejlődés. Tudjuk, hogy az első erőfeszítések ebben az irányban még a múlt század első felében történtek, de sikerre csak a legujabb időben jutott az ügy. Csaknem teljesen el volt azonban eddig hanyagolva egy másik lexikon-típus, amelynek pedig gyakorlati hasznossága talán fontosabb a nagy lexikonokénál is: a kisebb terjedelmű, de ép azért könnyebben kezelhető *kézi lexikon*.

Mindenki tapasztalhatta, hogy mikor hirtelen egy adatra, egy tényre, vagy sürgős felvilágosításra van szüksége, a nagy lexikon célszerűtlennek bizonyul, mert a címszók roppant tömkelegében idő kell, amíg rábukkan a keresett címszóra s ha megtalálta is, oly bő és hosszas ismertetést talál, amely inkább tanulmányozásra való, mint a gyors, pillanatnyi tájé-

saját házunk védelméről gondoskodunk. Ezért nekünk nem jár „vivmány“, a minthogy a saját hadseregünkben nincs is mit „kivivnunk“. Egészen másról van itt szó. Szó van arról, hogyha mi a hadsereg terén messze kiható és minden ízében modern szervezetet készülnék teremteni, hogy reformáljuk meg mindazt, ami meg nem felel. Az Ófelsége által magáévá tett és azóta részben végre is hajtott, ugynevezett kilences bizottsági programnak is az a célzata és az értelme, hogy olyan visszasságokon segítsen, olyan reformok létesítését vegye kilátásba, a melyek mindegyikéről könnyű szerrel kimutatható, hogy a hadsereg érdekét szolgálja. Nem „vivmányok“ ezek a pontozatok, hanem szükségességek.

És mert mi így fogjuk fel ezt a kérdést, súlyos hibának tartjuk a bécsi sajtó egy részének macskazenéjét. A hadsereg extenzív fejlesztése nagy áldozatokat ró Magyarországra és sok gondot ad, hogy az ország célszerű védelmének és a polgárság teherviselési képességének szempontjait összhangba hozza. Ha ezt a nehéz munkát most még tetézik azzal, hogy már eleve izzó atmoszférát teremtenek, akkor valóban kételkedni kell rajta, vajjon azoknak a hírlapoknak igazán a hadsereg kor-

koztatásra.

Ez adja meg leginkább a kézi lexikon szükségét. Munkám vagy olvasmányom közben fennakadok egy adaton, amelyet nem ismerek, pedig nélküle nem haladhatok tovább. Arra azonban sem időm, sem nyugalmam, hogy az illető tárgyról hosszas értekezéseket olvassak. Csak azt az egyetlen adatot keresem, amelyre szükségem van, hogy aztán tovább haladhassak. A nagy lexikon a maga túlságos bőségével nem ilyenkorra való, itt a kisebb kézi lexikon segít, a melyben hamar megtalálom, amire szükségem van és azonnal rábukkanok arra az adatra, amelyet keresek, anélkül, hogy fölöslegesen töltönnem kellene az időt. A nagy lexikon bővebb felvilágosításai elmaradnak egy nyugodtabb órára.

A nagy lexikon tulajdonképpen enciklopédia, amely teljességre törekszik s ezért felölel minden olyan részletet is, amelyet az ember sohasem keres lexikonban, mert nem szükséges keresni, ugys tudja. Talán még az elemi iskolában tanulta meg. Mi szükség van arra, hogy ezek is benne legyenek? A nagy lexikon, a maga elméleti teljességre való törekvésében, nem hanyagolhatja el az ilyen részleteket, a kisebb kézi lexikon azon-

szertü fejlesztése fekszik e a szívükön, vagy nem inkább egyéb zavaros célokat szolgálnak? A hadsereg extenzív fejlesztésének kérdése nagyon nehéz, az anyagokban nagyon mélyreható kérdés és a megoldás elé ne görditsünk olyan akadályokat, miket nem a magyarság érdekei, de csak pártérdekek sugallnak első sorban. Mikor a nagy, egzisztenciális kérdésekről van szó, nem muljanak el azok a kicsinyes animozitások, melyek pártpolitikai nézőszögből veszik szemügyre a kormány-politika embereit és igyekvéseit. — Mérlegre csak azok a tárgyilagos érvek kerüljenek, amelyeket az objektíven való szemlélődés vet fölszínre és hallgasson el minden olyan ellenzékieskedés, melyet csak a kormányának való kellemetlenkedés vágya izgat. Ezeken az alantas szempontokon egyszer már túl kell haladnunk és a magunk nagy problémáinak a megoldásában össze kell fornia a nemzetnek.

Legyünk bizalommal a kormány iránt, mely a munka programjával jött és tisztában van azokkal a kötelezettségekkel, melyek a nemzeti előrefejlődés nagy munkájában reá várnak. — Azok a megrázkódtatások, amelyek legutóbb mentünk keresztül, gyökeres orvoslás után kiáltanak és a kormány legfőbb kötelességnek tudja az orvoslást.

ban, amely csupán gyakorlati célokra törekszik, bátran el lehet és el is van nélkülük, mellőzi őket, mint fölösleges ballasztot, amelyet ugysm keres benne senki, tehát nem is nélkülöz senki.

Az ilyen kézi lexikon praktikus használhatóságát kipróbálhatta mindenki. Ha meg van is könyvszekrényemben a kézi lexikon mellett a nagy lexikon, mindig a kézi lexikonhoz fordulok előbb s csak ha nagyon bő felvilágosításra van szükségem, fordulok a nagyhoz. A kézi lexikon jobban a kezem ügyébe esik, állandóan ott tarthatom iróasztalomon, megtalálni benne, amit keresek, alig kerül több időbe, mintha megrézném az órámat. — Ilyen mindig kezünk ügyébe eső kézi lexikont ad ki most a Franklin-társulat. Címe: *A Franklin Kézi Lexikona*. Szerkesztésének irányító oka az, hogy mindenből csak annyit vettek fel bele, amennyire az embernek csakugyan szüksége van, amennyit csakugyan keres a közönség a lexikonban. Minden fölösleges dolgot elhagytak belőle, hogy felvehessenek minden szükségeset. Mindent abban a terjedelemben adnak, a hogy szükséges; mellőzik a tájékozódást megnehezítő túlbőséget anélkül, hogy mellőznének bármit is, a

Legujabb divatu kalapok.

Habig, Borsalino és Pichler-gyártmány, valamint fiu kalapok nagy választékban kaphatók

Szenes Lipót uridivat üzletében Sátoraljaújhelyen.

Különlegességek: Nyakkendőök és fehéreneműekben.

Angol szabásu őszi kabátok mérték szerint készítté
jutányos árakban.

Dókus Ernő installációja.

A református egyház közgyűlése. — Dókus Ernő székfoglalója. — Zempléni ügyek.

— okt. 15.

Mint azt már a Zemplén megírta, kedden folyt le Miskolcra nagy ünnepek között Dókus Ernőnek a tiszáninneni református egyházmegye főgondnoki állásába való beiktatása. Az installáció hagyományos fényvel, őszinte szimpátiák között esett meg és a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot az a székfoglaló, melylyel Dókus Ernő vállalta a tiszáninneni református egyházmegye vezéri szerepét. Férfiás, komoly elhatározású volt a Dókus Ernő beszéde, minden szavában ott izzott a magyarságot és a református egyház érdekeit való lelkesedés és erőteljes, művészi zengettségével méltán ragadta magával az ünneplő közönséget. A beszédet jelentősebb vázlataiban itt adjuk:

(Dókus Ernő székfoglalója.)

Azzal kezdi, hogy még hallja a gyászharangok zugását, melyek a legutóbbi időben az egyházkerület két hatalmas oszlopát temették, még nem száradtak fel a könyvek, melyek a két egyházvezér sirjait öntözték. Ha lelke végig követné, visszavonulna és a fájdalomnak élne. De a közélet nem ismeri az egyesek bánatát, hanem az egyik kezéből kiejtett fegyvert felvéti a másikkal, hogy az tovább forrassa.

Azért áll itt, hogy a közélet eme parancsának engedelmeskedjék. Emlékezete visszaszáll a multba és látja ama férfiakat, akik e diszes állásban elődei voltak. Látja báji Patay Sándort, Szentkirályi Györgyöt, Vay Istvánt, báji Patay Józsefet, báró Vay Józsefet, gróf Teleky Józsefet, báró Vay Miklóst, akit az önkényuralom kötélt általi halálra és vagyonának elkobzására ítélte és látja közvetlen elődjét: báró Vay Bélát, aki minden munkáját buzgósággal szentelte az egyházi ügyeknek. Itt látja kortársait, az egyházi és világi méltóságokat, a kik mind méltóbbak ez állásra, mint ő.

De nincs ideje e rejtélyekkel bajlódni. A közlő végig a vár fokára szólít minden harcot, hogy ott teljesítse kötelességét, ahova a sors vetette. (Eljenzés.) Köszönetet mond azoknak, akik ezt a diszes állást neki

mire szükség lehet. Bizonyára nem könnyű feladat volt megállapítani ezt a helyes mértéket, de a mai élet kinalmainak s a mai műveltség teljes anyagának helyes ismerete alapján fényeser sikerült ez a nehéz feladat. A Franklin Kézi Lexikona ily módon megbecsülhetetlen gyakorlati segéd-eszköze lett a művelt magyar embernek. A nagy lexikont arra nézve, akinek meg van, kiegészíti s arra nézve, akinek nincs meg, pótolja. A Franklin Kézi Lexikona az adatok megbízhatósága és pontossága dolgában is a legnagyobb gondnal van kidolgozva. Szerkesztője Radó Antal, a kitűnő író vezetése alatt csupa kiváló szakemberekből áll, akik a maguk szakmájuk körén belül a legnagyobb lelkiismeretességgel és gondossággal végezték feladatukat úgy, hogy a lexikon adataira nyugodtan támaszkodhatik bármikor bárki.

Három szép, vaskos kötet, kitűnő tartós papíroson, szép metszésű, nagy betűkkel, száznál több színes és fekete képmelléklettel, izléses és erős kötésben. Az ember szívesen lát maga előtt, az íróasztalán, kézikönyve közt három ilyen rokonszenves külsejű, okos kötetet. Az ára *Franklin Kézi Lexikonjának* mindössze 54 korona. Megszerzése tehát senkire sem jár nagy anyagi nehézséggel. Minden jel arra vall, hogy hamarosan nagy kelendőse lesz s úgy meggyökerezik minden házban, hogy művelt magyar ember meg sem lehet nélküle.

ajándékozták. Kijelenti, hogy soha sem fogja a tétlen néző álláspontját elfoglalni. Amire vállalkozott, azon erejének teljes megfeszítésével fog dolgozni, hogy egyháza érdekeit előmozdítsa. Célja nem az, hogy az egyházkerület lelkeszi vezetőségének hatáskörétől csak egy szemernyit is elvegyen. Célja lesz az erők egyesítése, mert teljes vértetéssel kell küzdeni az egyházzal szemben naponként ismétlődő burkolt és így annál veszedelemesebb aknamunka ellen, másrészt teljes erővel kell építeni, dolgozni, hogy az egyházat állandó alkotásokkal körülbástyázzák. Ez a siker kulcsa.

Megemlékezik ezután a pápa által 1909. aug. 2-án kibocsátott „Ne temere” című dekrétumról, mely a vegyesházasságok ellen szól és mely nemcsak a más felekezetűek között keltett felháborodást, hanem maguk a katolikusok léptek ellene akcióbba a felekezeti béke megóvása végett. De akkor a magyar katolikus papság körlevelet bocsátott szét, melyek sokkal veszedelmesebbek, mint maga a dekrétum. Felhívják a lelkeseket, hogy teljes erővel küzdjenek a vegyes házasságok ellen, vagy ha már ilyent kötöttek, ügyeljenek arra, hogy a gyermekek katolikus hiten neveltesse. E világi törvényekbe ütköző felhívást a református konvent sem fogadta közömbösen, hanem szabályrendelet-tervezetet dolgozott ki és leküldte az egyházkerületnek. Ebben meg van alapozva a támadások ellen való védekezés és szegénybéllyeget sőt azokra, akik ily támadásokra képesek. Minden országban felémelték szavukat a minősítetlen támadás ellen. A római pápa akkor sietett sajnálkozását kifejezni, kijelentvén, hogy e dekrétum nem a reformátusok, hanem a modernisták ellen szól.

Megtagadná egyéniségét, ha ez ünnepélyes alkalommal nem emelné fel tiltakozó szavát a református egyházat ért igazságtalan támadások ellen. Hiszi, hogy a kormány mindenkor kész lesz az ilyen támadásokat visszaverni. A védekezés egyik módja az alkotás munkája. Mindenekelőtt az anyagi eszközökről kell gondoskodni. Magyarazza ezután azokat a kéréseket, melyek az 1904-ben az országgyűlés elé terjesztett memorandum foglaltatnak. Bizalommal viseltetik a jelen kormány iránt, mint amelyiktől végre reméli az anyagi sérelmek orvoslását. Hálásan emlékezik meg végül azokról, akik közlőre és távolról összegyűltek ez ünnep-ségre és ígéri, hogy egész további életét egyháza javára fogja szentelni. Kéri a mindenhatót, hogy céljaiban támogassa. (Oriási taps és eljenzés.)

(Küldöttségek és bankett.)

A gyűlés berekesztése után a küldöttségek járultak Dókus elé. Antal Gábor a református konvent, Szentiványi Árpád a tiszai ág. hitv. egyházkerület, Vadász Pál az egyházkerület esperesei, Meczner Béla az egyházmegyei gondnokok, Fejes István a sárospataki főiskola igazgatótanácsa, dr. Tarnay Gyula a vármegye, dr. Szentpáli István a város, dr. Rác György a miskolci ref. egyház és a főgimnázium, Domb László a miskolci ref. leányiskola, Becske Bálint a tiszáninneni ref. egyház 400 tanítója nevében üdvözlö az új főgondnokot, aki minden üdvözlésre szép szavakban válaszolt.

Délután 2 órakor Dókus Ernő 200 terítékű diszközébedet adott a Korona disztermében. Gyönyörűen díszített asztalok mellett foglalt helyet a kétszáz ember. A diszében igen sok felkőszöntő hangzott el. Elsőnek Dókus Ernő mondott szép felkőszöntőt a királynak, melyet a jelen voltak állva hallgattak meg és közvetlen utána ugyancsak állva énekeltek el a himnuszt. Szalay László üdvözlöve mindazokat, akik megjelentek, hogy egyetértő ünnepelésüknek kifejezést adjanak, Dókus Ernőre üríti poharát.

Meczner Béla a küldöttségeket köszönti fel. Fejes István Dókus Ernőre, Révész Kálmán a vármegyei és városi törvényhatóságra és jelenlevő tisztviselőire, Rác Lajos a sárospataki főiskola működésére, Schirilla Andor Dókus Ernőre és a református egyházra, Antal Gábor az egyházkerületre üríti poharát. Felszólaltak még: Novák Lajos sárospataki teológiai tanár, Csók György lutheránus pap, Zombori Gedő megyasszói ref. lelkész, Péter Mihály gálszécsi lelkész.

(Az egyházmegyei közgyűlésből.)

Csütörtökön délután ért véget az egyházmegyei közgyűlés és a három napos közgyűlés zempléni érdekű határozataiból a következőket közöljük:

A sárospataki főiskola egyháztörténelmi tanszékére Marton Jánost választja meg a közgyűlés. — A megüresedett zsinati rendes tagsági és póttagsági hely betöltése iránt nov. 15-re tűzik ki a szavazatok beadásának határidejét. — A főiskolai egyik igazgató-tanácsosi állásra megválasztják Bernáth Aladárt, a Dókus Ernő főgondnokká való választása által megüresedett konventi rendes tagsági helyre Ragályi Bélát, a póttagságra pedig Dókus Gyulát választják meg. — A Borromäus enciklikára vonatkozólag Fejes István felterjesztés-tervezetet nyújt be és kéri, hogy azt intézze a közgyűlés az egyetemes konventhez. A felterjesztés kéri a kormánytól az ilyen vallási sérelmek ellen a törvényes felségjog alkalmazását. Tiltakozik az ellen, hogy a protestantizmus az enciklikában u. n. modern tévelygések közé számítottassék, valamint az ellen, hogy a reformáció a maga egészében meggyaláztassék és bűnnek bélyegeztessék. A közgyűlés e felterjesztéshez egyhangulag hozzájárult. — A sárospataki főiskolai igazgató-tanács elnökségének jelentését a főgimnázium számára igénybe veendő államsegély ügyében felolvassák és a szerződés-tervezetet elfogadva, azt további eljárás végett az egyetemes konvent elé terjesztetik. — Az elnök bejelentette Buza János, Zsoldos Benő, Kovács Sándor és dr. Szánthó Gyula tanárok nyugalmalépését és meleg, elismerő szavakkal emlékezett meg működésükről.

A Meczner—Buza affér.

— okt. 15.

Meczner Gyula főispán és dr. Buza Barna ügyvéd, a Felsőmagyarországi Hírlap szerkesztője csütörtök délután Budapesten kardpárbajt vitak. A viaskodás a Buza Barna sérülésével ért véget. S ez a párbaj csak újabb bizonyíték ahhoz, hogy Buza Barna — amikor a maga harcait vivja — mennyire rabja a gyűlölködő, kicsinyes emberi indulatoknak. Nem az elvek, a meggyőződés és nem a közérdekek szolgálatának az ideálja állították csatatorba: a bosszu vágya igitatja s a legvisszataszóbb gyűlölködés liheg ki minden szavából. Ujat Buza Barna már aligha fog produkálni: a mesterkedései természetrajzát tisztára ismerjük. A demagog nyeregbe kapott és amikor az ujhelyi választókerület a parlamentbe küldte, az elveken és a kerületnek szóló ígéreteken rugott elsőnek egyet. S most, hogy a nemzeti öntudat Buza Barnán is keresztül gázolt és mértőföldnyire esett a vágyaitól, álmaitól: a mandátumtól, hát újból kezdi a hadjáratot és minden erejével iparkodik azon, hogy újból betörhesse majd a parlamentbe. Ez az egyetlen stáció, amit Buza Barna meg akar közelíteni és ennek a stációnak a vágya igitatja, tüzei arra a mindenkori ellen való hadakozásra, aki csak az utjában áll. Nem respektálja az érdemet, kiméletlenül esik neki minden közéleti tisztességnek és egyenesen guillotiné alá akar hurcolni mindannyiunkat, mert nem hajtunk térdet és fejet az ambíciói előtt.

S az a párbaj, ami csütörtökön esett meg Budapesten, csak újabb adalék azoknak az értékeknek a megállapításához, amikkel Buza Barna vivja a csatáit. Meczner Gyula főispán nem szegődött az akaratai elé és mert károsnak, romlásigérőnek tudja a Buza Barna politikáját, hát más vizeken kívánja szolgálni a nemzeti előrehaladást. Ez — Buza Barna szemében — minden bűne és mert Meczner Gyula eléggé vakmerő volt ahhoz, hogy a meggyőződéséből titkot ne csináljon, apró vásári lesipuskások módjára támad ellene folyton-folyvást az ex-követ ur. A rosszindulatu gyanu, az intenciók tisztaságában való kiméletlen kétkedés: ezek a fegyverei és ezek a fegyverek otthonosan érzik magukat a Buza Barna kezében. Az elvekről való harcot megtudjuk érteni, mindenki meggyőződését respektáljuk, ha mindjárt homlok egyenest ellenkezik is a mi meggyőződésünkkel: de minden tisztességes ember kell, hogy megkövetelje, hogy a hang — a harcok tenorja — mindvégig korrekt maradjon és az érvek ellenében ne a rágalom, ne a gyanu legyen az egyetlen fegyver. Buza Barna azonban füttyöl ezekre a megállapításokra és a főispán ellen való hadakozásában legutóbb már odáig ment, hogy főispán lovgagias uton volt kénytelen elégtelt szerezni magának az öt személyben ért sértésért.

A elzömmények ösmeretese, a mérközést megelőző tárgyalásokról is számot adtunk már. A párbaj csütörtökön délután 4 órakor ment végbe Budapesten a Fodor-féle vívóteremben. A párbaj feltételei voltak: olasz kard, teljes bandage, szurás kizárva, teljes végkimerülés. A felek igen hevesen csaptak össze s a harmadik összecsapásnál Buza Barna meglehetősen mély vágást kapott a homlokára. A párbajorvosok, Farkas László egyetemi tanár és dr. Nagy Albert, a seb-összevarták. Meczner főispán a karjára gyöngye lapos vágást kapott. A felek nem békültek ki. A párbajnál Meczner Gyula segédei voltak: Görgey Gyula eszáz. és kir. kamarás, földbirtokos és Joanovics Sándor temesmegyei főispán, aki Molnár Béla országgyűlési képviselőt helyettesítette, Buza Barna segédei pedig Csizmazia Endre és Lovászi Márton országgyűlési képviselő. Csizmazia Endre gróf Batthyányi Pált helyettesítette.

Választ a város.

— Rendkívüli közgyűlés a városban. — Az új irnok. — Figyelemreméltó tünetek. —

Tegnap délután a megszkott nyüzsgés, a választások idejéből már unalomig ismert elevenség ömlött be a város tanácstermébe. Egy irnok állás betöltéséről volt szó és ez a tény elégséges ahhoz, hogy a szó szoros értelmében harci készültséggel sorakozzanak fel a városatyák a porondra. A városi esatornázás — ha mindjárt millió koronákról van is szó — nem tud magának olyan nyilvánosságot szerezni, mint a legszűrkébb választás és a városatyák javarésznének szemében, a városi közgyűlések iránti érdeklődés ott kezdődik, hogy szavazni kelljen. Nem akarunk általánosítani: vannak a képviselőtestületnek szorgalmas, munkás tagjai, akiket nem csak a választások láza, de a vállalt kötelezettségek tudata viszen fel a város tanácstermébe. Azonban nem mondhatjuk el ezt a képviselőtestület összességéről s leírjuk a tényeket: legutóbb, mikor nagyon fontos, messze kiható tárgysor került a közgyűlés elé, alig husz városatyá vett részt a tanácskozásban s tegnap, mikor egy szürke, kicsiny jelentőségű választásról volt csak szó, 80 városatya tudta kötelességének, hogy elmenjen a városi közgyűlésre. A számok beszélnek.

S a tegnapi közgyűlésről irván, lehetetlen tollhegyre nem szednünk egyet s mást. Nem akarjuk érinteni

a tegnapi igazán fő hogy a ki el több r endőket, kisebbség másodran konstatál ros roml sok sorár értéke, de ügyesség mondjuk megválas teljes me sikerrel Semmi o kedjünk nak a m hatunk e tak vele akik már városnak olyat ne kolttá te ideje szo eléjük vá tudó, mu magának elől nem pontnak mélyes s s az ért képviselő junk var ton-folyv orvoslás módja az maga ak rendelje

A t ujító köz pán elő jai szok fel a vár házat m lották m viselőtes Dókus G kal üdvö nyította tagjai ve riez Sár ner Som Bernát, Kovalicz delegáltá gyú elnö Buza é Négyen rüló irn Gottlieb tanovics zás elre Andor nök és melynel ben nyi lyázók viselőtes első mo juthatot lással, minden dó és nem tu vazás k vezető korteskdortól jelentve a korte másul szavazó tott le: tánra, Istvánr Hét szó választó lálával ki a hiv

B

ez ásvé vrszeg szer. M lső m Fö VIL

a tegnapi közgyűlés érdekeltjeit és igazán fölösleges volna kutatni azután, hogy a küzdelem győztese látja-e majd el több rátermettséggel az irnoki teendőket, vagy azok valamelyike, akik kisebbségben maradtak. Ez teljesen másdrangu szempont ezuttal. De konstatálnunk kell, hogy csak a város romlásával járhat, ha a választások során nem az avatottság, a munka értéke, de csak a korteskedésben való ügyesség vezet majd célhoz. — Nem mondjuk ezzel azt, hogy a tegnapi megválasztott Gottlieb Jenő nem-e teljes megelégedésre és nem-e teljes sikerrel látja majd el a teendőit? Semmi okunk sincs arra, hogy kételkedjünk mindebben. De viszont annak a megállapítása elől sem zárkózhatunk el, hogy kisebbségben maradtak vele szemben olyan tisztviselők, akik már hosszabb ideje munkásai a városnak és a hivatali multjuk semmi olyat nem tud felmutatni, ami indokoltá tehetné, hogy egy kevesebb ideje szolgáló tisztviselő a ranglétrán eléjük vágjon. Ha a város dolgozni tud, munkás tisztikart akar nevelni magának, akkor az érdem honorálása elől nem térhet ki és az egyetlen szempontnak kell tudnia azt, hogy ne személyes szimpátiákhoz, de a munka s az értékek tudatához igazodják a képviselőtestület bizalma. rökös bajunk van az adminisztrációval, folyton-folyvást halljuk a panaszt és az orvoslásnak semmiesetre sem lehet a módja az, hogy a képviselőtestület a maga akaratát a kilincselni-tudásnak rendelje alá.

A tegnapi délutáni részleges tisztújító közgyűlésen Dókus Gyula alispán elnökölt. A képviselőtestület tagjai szokatlanul nagyszámú jöttek fel a város tanácsstermébe, a lépcsőházat meg a pályázók bizalmasai szállották meg és úgy iparkodtak a képviselőtestület jóindulatát megszerezni. Dókus Gyula alispán szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket, megnyitotta az ülést. A kijelölt bizottság tagjai voltak: Schiller Kálmán, Hericz Sándor, Fejes István és dr. Kellner Soma. Bizalmi férfiakul dr. Haas Bernát, dr. Chudovszky Móric, dr. Kovaliczky Elek és Halász József delegáltak. A szavatszedő küldöttség elnöke Izsépy István, tagjai Réz Gyula és dr. Róth József voltak. — Négyen pályáztak a választás alá kerülő irnoki állásra: Sztankó Zoltán, Gottlieb Jenő, Bényey Dániel és Mattanovics Dezső. Közvetlenül a szavazás elrendelése után felállt Farkas Andor h. polgármester, árvaszéki ülnök és olyan hangú beszédbe kezdett, melynek a tenorja már az első perben nyilvánvalóvá tette, hogy a pályázók valamelyikére kívánja a képviselőtestület figyelmét felhívni. Az első mondatnál tovább azonban nem jutathott, az alispán azzal a megokolással, hogy a szabad választás joga minden körülmények között megőrzendő és hosszú közigazgatási multja nem tud precedenst arra, hogy a szavazás közben helye lehetne bármely vezető tisztviselő részéről is jövő korteskedésnek, a szót Farkas Andortól megvonta. Farkas Andor bejelentve, hogy nem volt szándékában a korteskedés, a szómegvonást tudomásul vette. Majd kezdetét vette a szavazás és összesen 73 szavazat adott le: ebből 25 esett Sztankó Zoltánra, 32 Gottlieb Jenőre, 15 Bényey Istvánra és 1 Mattanovics Dezsőre. Hét szótöbbséggel tehát Gottlieb Jenő választott meg a Wieden Ede halálával megüresedett irnoki állásra, ki a hivatali esküt nyomban le is tette.

BORSZÉKI

ez ásványvizek királya, angolok és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Sátoraljauhelyben: **Vilkovszky és Tóth cégnél.**

AZ ELMULT IDŐKBŐL: A zempléni zsidókról.

A magyarországi zsidóság általában nagyon keveset foglalkozik történetével. A zsidóságnak nálunk alig van egy-két történetirója, pedig az zr. társadalomnak jelentékeny része képzett egyénekből, papokból, tanárokból, újságírókból, ügyvédekből, orvosokból stb. áll, a kik nemcsak szakbeli szellemi munkával, hanem irodalommal is foglalkoznak.

Zemplénvármegyében is alig egy-két zsidó ember forgatta eddig a történetirói tollat, annál örvedetesebb tehát, hogy legújában akadt nálunk is férfi, a ki a zempléni zsidóság viszontagságos multjával behatóbban foglalkozik. Az ujhelyiek tudományosan képzett, érdemes papját, dr. Goldberger Izidort értjük ez alatt, a kinek a „Zemplénvármegyei zsidó család-fők“ című nagyrdekű dolgozata a napokban jelent meg.*)

Goldberger szakmunkássága annál jelentékenyebb, mert a zempléni zsidóságról alig tudunk eddig valamit, pedig ha valamelyik népelemnek, úgy főleg a zsidóságnak élettörténelme függ össze első sorban nálunk a kulturával. Ezt erősítik azok a becses adatok is, miket a fönti című dolgozatban találunk s a melyek jó részben Zemplénvármegye levéltárból kerültek elő.

Zemplén ősi idők óta lakott helye volt a zsidóságnak, bár Goldberger előbbre nem megy vissza a XVII-ik századnál. Az 1560—1640-es évek között élt Szerkesz Joél, tudós lengyel később kiadott műve alapján tudjuk, hogy e korban lengyelországi zsidók jártak vidékünkön s összeköttetésben álltak a Rákóczi fejedelmi házzal. Érdekes, hogy a lengyel zsidók a zempléni zsidók borainak rituális kezelését is ellenőrizték.

A zempléni zsidók a régi időkben legelőször, mint italfogyasztási bérlők, árendátorok és kereskedők szerepelnek. Az első ide vonatkozó adatot a dolgozat érdemes írója 1691-ből találta. Egy kis okmány a Pazdics községben alkalmazott árendátortól magyar nyelven, a ki Nagymihályba a katonaság számára sört szállított. Az árendátort Arje Lób-nek hívták.

A másik legközelebbi emlék Varranórol való. Ebből tudjuk, hogy az itteni bérlő Judka nevű egyén gróf Gronsfeld tábornok számára hat hordó sört és 478 heringet szállított.

Vármegyénk zsidó-összeírásai 1723-tól kezdődnek. 1725-ben a mi vidékünkön Nagymihályon felül Ciróka-hosszuzemzőn, Szinnán, Takesányban, Ugaron, Kelenben, Kálnarosztokán, Cirókaófalun, Méhesfalván, Tapolyán, Utcáson, Papházon, Körtvélyesen, Világton, Vendegén, Laborcótón, Nagy-csertészen, Mezőlaborcon, Boron, Laboreréven, Csebényen, Zavadván, Kohányon, Koskócon, Izbugyarabócon, Rokitón, Oroszruszkán, Harcoson volt egy-egy árendás, Homonnán pedig kettő.

Kulturtörténetileg nevezetes Zemplénvármegyéről, hogy 1725-ben ötvenhárom árendátor család, 1770-ben pedig a megyei összeírások szerint 111 család élt az egyes járásokban együttvéve, 1771-ben pedig már csak a hegyaljai járásban 255 zsidó család fordult elő.

Az első háztulajdonos zsidó családot Ujhelyből 1762-ből, az első zsidó tanítót 1771-ből ismerjük Goldberger szerint. Az első rabbi szintén 1771-ből említetik Mádon, a hol zsidó iskola is volt.

Az összeírásokban szereplő családnevek után azt látjuk, hogy a ma is élé családok már akkor is képviselve voltak. Ily nevek, mint Jakubovics, Berkovics, Moskovics, Herskovics, Weinberger, Smulovics, Dávidovics,

*) Adalékok Zemplénvármegye történetéhez. 1910.

Markovics, Lusztig, Lefkovics, Reisman sűrűn fordulnak elő. Igen sokan — úgy látszik — a régebbi időkben magyar neveket viseltek. Ezek emléket tartották fenn az 1812. évi összeírásokban a Kis, Torkas, Jutka stb. nevek, sőt Goldberger azt állítja, hogy II. József császár uralkodása (1780) előtt a zempléni zsidó családok jobbra magyar neveket viseltek.

A derék író föntebbi becses adatai — mint említettük — a vármegyei régi levéltárból merítette s így feltétlenül hitelre méltók. Sajnos, Zemplében a zsidó egyházaknak, hitközségeknek régi iratgyűjteményeik nincsenek s így ezekre a történetiró nem támaszkodhatik. A szórványos adatokat csak a közhatósági levéltárakból, vagy esetleg egyes régi munkákból lehet csak összeadni s azért minden csekélynek látszó irott emlék nagy becses bir a zsidók történetirója előtt. Ezt tudva Goldberger jeles dolgozatának kiegészítése gyanánt föl kell itt említenünk, hogy a homonnai Drugeth Csáky gyűjteményben levő iratok és följegyzések szerint a zsidó árendátorok nyomára már jóval előbb is akadunk. — Így az 1637—1690. évek között az urasággal kötött urbéri szerződés szerint Homonnán zsidó árendás említetik, a ki a vendéglőt, a malmot és a serfőző házat bírta és ezekért 500 frtot fizetett évente. Az a körülmény pedig, hogy a gr. Drugeth-család 1641. évi számadáskönyvében Czuna nevű, továbbá András nevű kalmárok említetnek, a kiknek egyike borsot, a másika pedig cérnát árult, azt mutatja, hogy Homonnán vagy már ekkor laktak, vagy csak itt megfordultak kereskedők. Érdekes, hogy Homonnán 1641-ben már irópapírost is lehetett vásárolni, mert a számadási könyvek egy bejegyzése szerint Nemessányi Mátyás, a homonnai uradalom intézője, a piacon 5 kőnc papírost vásárolt 1 frton és 20 dénaron.

Ezek a régi följegyzések is azt látszanak igazolni, hogy a kereskedelem, a malom-, serfőző- és kocsmaipar jobbra már ekkor az itteni zsidó lakosság kezében volt. Goldberger adatai is ezt bizonyítják s mivel a hazai kereskedelem és iparunk, mint az anyagi kultúra egyik legfontosabb tényezőjének, történeti fejlődését alig ismerjük, méltó hála és elismerés illeti a derék kutatót, a ki e nagyjelentőségű művelődéstörténeti tárgy megvilágítását tűzte ki célul.

Dudás Gyula.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Városi közgyűlés. Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestülete folyó évi október 20-án dr. Reichard Salamon polgármester elnökle alatt rendes ülést tart. A tárgysorba 32 pont van fölvéve és első helyre az 1910. évi költségvetés tárgyalásának a folytatása került.

(A királyhelmecei petíció. A királyhelmecei képviselőválasztáson báró Sennyey Miklóssal szemben kisebbségben maradt ifj. Miklós Béla. A vereséget szenvedett párt petícióval támadta meg a báró Sennyeyi mandátumát, a petíciót azonban a kuria első választási tanácsa annak idején visszautasította, mert a kérvényezők személyazonosságára nem volt kellőképpen hitelesítve. A petícionálók tizenöt nap mulva újabb petíciót adtak be, de miután ez sem felelt meg a törvény rendelkezéseinek, mert nem más tíz egyén nyújtotta be, hanem a régiek, a Kuria a választási törvény 31. szakaszának b) pontja értelmében ezt az újabb petíciót most már véglegesen is visszautasította.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

Még egyszer a nagy pör.

Mindenképen leszeretnők már zárni a nagykövesdi pörnek az aktáit. Elvégre szép dolog a hisztéria és megilletődöttség jár ki a delirium tremensnek is, dehát Galamb János, meg Somplák Boreca is kevesek ahhoz, hogy a gonosz indulatu hazudozásaikból országos szenzáció kerekedjék. A hatósági — a mérlegre tehát hivatalos sulylyal eső — megállapítások tisztázták ennek a fekete, csunya históriának minden részletét. — Egy tizenegy esztendő kis lány ügyefogyottan, naiv tudatlansággal világgá röpitett némely hazugságokat s egy elgyötrött, delirium tremensben szenvedő ember meg gondoskodott arról, hogy azokra az ostoba hazugságokra egy pesti újság adjon meg a visszhangot. Innen kerekedett azután az a förtөг, mely a nagykövesdi vérvád címén hitvány szenzációkká dagadt némely lapok hasábjain.

Elsőnek a közigazgatási bizottság konstatálta Eiserth István kir. főügyész helyettes és dr. Löcherer Lőrinc vármegyei főorvos jelentései alapján, hogy a nagykövesdi vérvád meséjéből egyetlen szó sem igaz. Most a hét elején meg a királyhelmecei járásbíró foglalta egy ítélet indokolásába, hogy a pöttömnyi Somplák Boreca nem csak az igazságot, de még a valószerűséget is messze elkerülte, amikor fecsegő szájára vette a vérvád meséjét. És ez a két hatósági megállapítás utig elegendő arra, hogy vége szakadjon a nagykövesdi rejtélynek. De a galambjánosok és a persianádámok nem érik be ezzel a fináléval. Annak az újságnak a hasábjain, mely elsőnek találta föl a nagykövesdi rejtélyt, azt olvassuk most, hogy a királyhelmecei járásbíró minden részletében igaznak állapította meg és igaznak fogadta el a Somplák Boreca vallomását. Ha nem is szóról-szóra így, de a lényegében ezt írja. És konstatálva mindezt, csak a nagykövesdi rejtély jegyében megindult hadjáratnak a természetrajzára akarjuk reáirányítani az olvasó figyelmet. Egy bírósági ítéletről van szó és még az ítéletbe is a maguk tendenciáját hazudják bele azon az oldalon. Hová sikkadt a Deák Ferenc híres axiómája, a: — csak igazat írj?

A vidék és a kultúra.

Amikor 1867 után a magyar nemzeti élet rohamos fejlődésnek indult, minden téren a centralizálás lett a jelszó. Az a felfogás uralkodott, hogy nekünk először is fővárost kell létesítenünk, egy világhírű várost s minden erőnket arra kell fordítanunk, hogy Budapestet nagygyá és méltán híressé tegyük. Tényleg Budapest két évtized alatt rohamosan fejlődött és ma már a világvárosok közé tartozik minden tekintetben. Mikor azonban Budapest már nagygyá és hatalmas fejlődött, a centralizáló mozgalom nem szünt meg, Budapest fejlődött és fejlődik a vidéki városok rovására. Ma már nálunk is felismerték a bajt és éppen a napokban hangzott el a volt kultuszminiszter, dr. Wlassics Gyula beszéde, hogy: „Ma a nemzeti közvélemény tisztán kezdi látni, hogy az egy központba összegyűjtött nagy kulturintézményekkel az ország kulturigényei ki nem elégíthetők. Több sugárkévének kell lenni, amelyből a tudományos és művészi élet ereje fényt vessen. Több gócpontnak kell lenni, ahol a világ szellemi haladásának izzó munkáját komolyan megértik, azt munkálni, sőt előbbre vinni is tudják.“

Ebben a munkában, a kulturális életnek a vidéken való erősebb fejlesztésében azonban főként és első sorban magunknak a vidéki városoknak kell előljárniok. A tudomány, művészet és irodalom felkarolásában a vidéki társadalomnak nemes versenyre kell lépnie a fővárosi intelli-

genciával, nekünk magunknak kell megmutatnunk, hogy a vidék nagyobb városai is szellemi géppontok, ahol a kulturális és szellemi élet épp úgy ki van fejlődve, mint a fővárosban. S ugyancsak meg van akadva Ujhely a kulturával. A Kazinczy kör, a szabadliceum s a még embrionális munkásgimnázium mindaz, amit az ujhelyi társadalom a kultúra nyilvánosan s nagy publicitás előtt való művelésére fel tud sorakoztatni. S ez a három intézmény sem fejlődhetett még olyan terebélylyé, ahonnan intenzíven és a társadalom minden rétegébe behatolva, áradnak a kultúra. Nagy feladatok várnak az ujhelyi társadalomra és vajha mi is komoly kötelességünknek tudnók a kultra előrefejlesztését.

HIREK.

Tanuságtétel. A vándortárlat — rohammal véve be Felsőmagyarországot — már Kassára ért. A merre csak megfordult, mindenféle hatalmas siker járt a nyomában. A magyar képzőművészet legjobbjait álltak sorompóba, hogy utat hasítsanak a kultúra továbbterjedésének. Kassa után Ujhely van az utiprogramba illesztve és most már csak mi rajtunk mulik, hogy a tárlat Ujhely falai közt is hirdethesse az ígét. A jobb jövőben való bizakodás, a kulturális megerősödés ígétjét. Egy pillanatig sem kételkedünk abban, hogy egy város, mint a vármegye minden tőlünk telhető erővel karolják majd föl a tárlat érdekeit. A legtisztább és minden kiesinyes szemponttól megszűrt kulturát jelenti a vándortárlat és Ujhelynek arról kell majd tanubizonyítást tennie, hogy nem idegen közöttünk a kultúra. És ez a tanuságtétel nem maradhat el.

— **Uj királyi tanácsos.** A király *Kosinsky* Viktor központi szőlészeti és borászati főfelügyelőnek, aki tereali vincellériskolának is soká volt igazgatója, a hazai szőlő- és borgazdaság terén kifejtett, buzgó és sikeres működése elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **Dr. Löcherer Lőrinc ünnepelése.** A Zempléni vármegyei Orvosi Gyógyászati Egyesület f. évi okt. hó 22-én d. u. 5 órakor Sátoraljaujhelyben, a vármegyei háza alispáni kistermében diszkozyűlést tart, mely alkalommal dr. *Löcherer Lőrinc* egyesületi elnököt üdvözlő kitüntetésé alkalmából. A közgyűlést este 8 órakor a színházi szteremben társasvacsera követi; a vacsorán résztvenni akarókat az egyesület felkéri, hogy szándékukat f. hó 19-éig dr. *Roboz Bernát* egyesületi titkárnál bejelenteni sziveskedjenek.

— **Esküvő.** *Rözner Terus*, *Rözner Tivadar* államvasuti forgalmi főnök leánya és *Berényi H. Lajos* 1910 évi október hó 15-én délelőn 1 órakor tartották esküvőjüket a sátoraljaujhelyi r. k. plébánia templomban.

— **A kultúra jegyében.** A „Magyar Nyelvet és Népevelést Zempléni vármegyében Terjesztő Egyesület” folyó évi október hó 18-án d. e. 9 órakor választmányi gyűlést tart a vármegyei háza kistermében *Fejes István* ügyvezető alelnök elnöklése alatt. Az ülés tárgysorozata: 1. Tanítók jutalmazása. 2. Az 1911. évi költségvetés megállapítása. 3. Az 1909. évi számadási vizsgálat elrendelése. 4. A közgyűlés idejének megállapítása. 5. A nagytoronyai óvoda után felgyűlemlett nyugdíjfenntartói hozzájárulás mikénti törlesztése. 6. Intézkedés a nagytoronyai óvoda-helyiség rendezéséről nézve.

— **Football mérkőzés.** Vasárnap délután a S. A. C. football csapata uira bajnoki mérkőzést rendez, ellenfele ez alkalommal a K. M. T. E. csapata lesz. A K. M. T. E. a folyó évben egy pár jó játékosal erősödött,

ami az egész csapat játékára, mint azt mult vasárnap Kassán tapasztalni lehetett, jótékonyan hatott. A csapat különben erős ambícióval készül a küzdelemre, mint hírlík, szorgalmasan treniroz, hogy a tavaszi találkozás alkalmával szenvedett veszteségért revanchot vegyen. A S. A. C. bár a körülmények kényszerítő hatása miatt teljes csapatát nem állithatja ki és egy-két tartalékkal lesz kénytelen szerepelni, a bajnoki mérkőzések során már eddig szerzett 4 pontjához újabb 2 pontot óhajt szerezni és ép ezért szorgalmas munkát folytat délutánonkint pályáján s reméli, hogy igyekvését siker fogja jutalmazni. A mérkőzés vasárnap délután 3 órakor lesz, s miután a legutóbb rendezett mérkőzésen észrevettük, hogy a club most már kényelmesebb ülőhelyről is gondoskodott, a magunk részéről a közönség figyelmébe ajánljuk az élvezetesnek ígérkező mérkőzést.

— **Halálozás.** Dr. *Tárczy Pál*, királyhelmecei ügyvéd rövid szenvedés után tegnap Királyhelmeceen elhunyt. Egyik agilis, rokonszenves vezető egyénisége volt a Bodrogköznek és váratlanul korán jött halála mély részvétet keltett vármegyészeket.

— **Husszu nap.** Csütörtökön volt a zsidó hitfelekezet legnagyobb ünnepe a hosszú nap. Szerdán este 5 óra után kezdődött meg az ünnep és amikor feltűnt az égen az első csillag, megkezdődtek az összes izraelita templomokban az ünnepi istentiszteletek. Ezen az egy napon a szélrózsa minden irányában szétszórt népek egy percre összedobban a vallásos szent áhitatban. A statusqo izr. hitközség templomában szerdán este majdnem végzetessé vált pánik tört ki a női karzaton egy asszony rosszul lett és a hirtelen támadt zavarban valaki elkiáltotta magát, hogy tűz van. Irtozatos pánik tört erre ki, és percek kellettek hozzá, hogy a nyugalom helyreálljon.

— **Csaló könyöradomány-gyűjtő.** Ravasz szélhámos járja be napok óta Zemplén megyét Könyöradományokat gyűjt és engedélyirata Tolnamegye alispánjának pecsétjével van ellátva. Ez a pecsét hamis és oly ügyetlenül van hamisítva, hogy egy kis elővigyázatossággal rá lehet jönni. A pecsét körirata ugyanis ez: „Tolnamegye alispán hivatalból”. A szélhámosnak azonban szerencséje volt. A hatóságok nem jöttek rá a hamisításra, sőt a szentesi főkapitány sajátkezűleg láttamozta. A csaló tegnap egy megyékbéli községben járt, ahol a jegyzőnek feltűnt a furcsa körirat és telefonon érdeklődött Tolnamegyénél. Közben a szélhámos, aki megsejtett valamit, kerekét oldott. Érdekes, hogy a csaló több mint 1000 koronát gyűjtött már össze.

— **Schön Sándor és Barna D.** cég üzlet felosztási hirdetésére felkérjük a vásárló közönség szives figyelmét.

— **A „komédiás.”** Folyó hó 13-án a helybeli pályaudvaron szolgálatot teljesítő rendőröknek feltűnt egy borotvált és kifestett arcú, hosszú haját és gallért viselő férfi, a ki különös magaviseletével magára vonta az utazó közönség figyelmét is. Mikor a rendőrök igazolásra szólították, *Jakubovics József* „komédiás”-nak mutatkozott be és közben olyan mozdulatokat tett, mintha gallérjával el akarna takarni valami rejtelmes dolgot a rendőrök előtt. Ezek azonban hirtelen szétlebbentették a galléros felsőt és nem kis meglepetésükre a gyanusan viselkedő férfi női kosztümben állt előttük. Hozzá még milyen öltözetben. Rózsaszínű, kivágott bluzban, meztelen karokkal. Miután a rend őrei mindjárt tisztában voltak azzal, hogy *Jakubovics József*, a női ruhába bujtatott férfi tényleg komédiás, behozták a rendőrkapitánysághoz, a hol a kihallgatást eszközölő rendőrbiztos előtt bevallotta, hogy négy évig elmegyógyintézetben ápolták és mióta onnan elbocsátották,

azóta egy komédiás-truppal járja be az országot és mint kitűnő táncos jelentős eredményeket ér el. Egyedüli kívánsága csak az volt, hogy le ne zárják, mert ez nagy csorbát ütne jó hírnevében. Innen saját költségén Kassára utazott, a hol valószínűleg hasonló sors fogja érni *Jakubovics Józsefet*.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Folyó hó 13-án este fél 9 óra tájban a *Kosuth Lajos*-utcai 12. számú ház előtt hirtelen rosszul lett és összeesett *Volosics Gyula* helybeli lakos. Az eset hírére sok kíváncsi verődött össze a helyszínén, majd előhívták a beteghez dr. *Stern Ármán* városi alorvost is, aki mérgezést konstatált. *Volosics Gyula* valami fölött annyira elkéseredett, hogy kékköldöt ivott, amittől az utcán rosszul lett. A városi alorvos intézkedésére *Volosics Gyulát* ápolás végett az *Erzsébet* kórházba szállították.

— **Tűz.** Nagymihályon a mult napokban hajnali 2 órakor ifj. *Bucsinzki Lajos* vendéglőjének udvari része a paláson kigyulladt. A tüzeltség idejekorán megjelent és nagy apparátussal fogott az oltáshoz. Bár az aránylag kis területen pusztító tüzet három szivattyúval is támadták meg, csak reggeli 7 órára sikerült szakadatlan fáradságos munkával azt lokalizálni, mert a tűz a padlásról átterjedt az épület belsejére és a rakárban felhalmozott nagymennyiségű áru a lángok martalékává lett. A kár meghaladja a 12.000 koronát. A tűz keletkezési oka eddig ismeretlen, a csendőri nyomozat szerint valószínűleg valamelyik alkalmazott gondatlansága okozhatta. Oltás közben két tüzelő megsebesült, kik nyomban ott a helyszínen orvosi segélyben részesültek.

— **A szomszédasszony.** Egy megdöbbentő, keserves tragédiának a hírért vesszük *Végardó* községből. Egy fiatal asszonynak, *Tóth Imrénének* gyermeke született és már néhány nap mulva munkába ment, krumplit kapálni. Aztán meghült, beteg lett és az orvost nem merte elhivatni, mert egyik szomszédasszonya azt mondta neki hogy ne hívja, mert kolerának fogják tartani és elpusztítják. A szerencsétlen asszony a kolerátó' való félelmében a minap megőrült, úgy hogy kórházba kellett szállítani.

— **A ki friss és egészséges akar lenni,** igyék legalább egyszer hetenkint (reggel a felkeléskor) egy fél pohárnyi természetes *Ferencz József* keserűvizet. Ez gyorsan és fájdalom nélkül megtisztítja a sok evéstől vagy ivástól túlterhelt emésztési csatornát, tisztítja a vért, az anyagcsereét hathatósan előmozdítja s ily módon sok súlyos bajtól megóvja az embert. A párisi orvosi akadémia a valódi „*Ferencz József*-vizet nagyon jónak találta. Kapható ásványviz-kereskedésekben, gyógyszerárakban és drogériákban.

— **Gyorsvonatoknak feltételes megállítása Melesicz állomáson.** A budapest-galánta-zsolnai vonalon közlekedő, Budapest nyugati p. udvarra d. e. 9 óra 40 perckor érkező, valamint a Budapest nyugati p. udvarról este 6 óra 50 perckor induló gyorsvonatok folyó évi október hó 1-től kezdve Melesicz állomáson utasoknak fel és leszállása céljából feltételesen meg fognak állittatni. — Az előbbi gyorsvonat Melesicz állomást reggel 5 óra 40 perckor, az utóbbi pedig éjjel 10 óra 41 perckor érinti.

— **Fontos az egészség megóvására.** Minthogy az utóbbi időben „*Polenai savanyuvíz* forrás” *Polena* Bereng m. elnevezés alatt, egy közönséges szénsavval telített forrásvizet hoznak forgalomba és azt valódi uradalmi *Polenai* viz gyanánt árusítják, figyelmeztetjük a n. é. fogyasztó közönséget, hogy *csakis azon viz valódi uradalmi Polenai gyógyviz* és *csakis az bir gyógyhatással gyomor-baj, köszvény, vese, cukros-hugyár, epekő, a torok és tüdőszervek minden*

bajainál, amelynek címkéje *Schönborn gróf cimerével, ónkupakja és dugója „uradalmi Polenai,” „Luhi Erzsébet,”* és „*Szolyvai*” felirással van ellátva. Mindazok tehát, melyek ezen kellékek nem bírnak, visszautasítandók. *Schönborn gróf uradalmi ásványvizeinek bérletisége Szolyva.* — Főraktár: Sátoraljaujhely és vidékére *Berkovits Háni* kereskedése (Vörös ökör épület.)

— **Ügyvédi irodába irnok kerestetik.** Bővebbet a kiadóhivatal.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében elsőrendű szép képek készülnek, az eddigieknél sokkal olcsóbb árban. Sátoraljaujhely Széchenyitér 9.

— **A Krieger-féle „Tokaji chinavashor”** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomor-baj, mindenféle testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes íze és hatása biztos. Nagy üveg 6 korona, kis üveg 3 korona 20 fill. Postán küldi utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után *Krieger Korona* gyógyszerháza, Budapest, Kálvin-tér.

— **Trebitsch Gyula** jóhírű fővárosi motortelepén (VI. Eötvös utca 42) a legújabb rendszerű motor cséplőkészletek, benzín, nyersolaj és szivógázmotorok, teljes ma'omberendezések igen előnyös részletfizetési feltételek mellett szerezhetők be.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
UDIT-GYÓGYIT

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál hűgkő és fővénnyképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva.

Főraktár: *Behyna Testvérek* cégnél Sátoraljaujhely.

Felelős szerkesztő: *Dr. Adriányi Béla.*
Főmunkatárs: *Majtényi Géza.*
Helyettes szerkesztő: *Roboz Hugó.*
Laptulajdonos: *Éhler Gyula.*

HIRDETÉSEK.

Zongoratulajdonos urak
b. figyelmébe!

Zongorahangolást négy koronától feljebb; javítást, bőrzést, hurozást és levágást olcsón vállalom. — Használt jó vagy rosszkarba lévő, hosszú vagy rövid zongorákat megvételre keresek. Előjegyezni lehet *Szabó és Trócsányi*, valamint *Löwy Adolf* zeneműkereskedéseibe és lakásomon *Apponyi-utca* 32. szám. — Zongora-leckét, felnőtteknek is, havonta 10 koronáért adok. Becses pártfogást kér

Guna Gyula

zongora-hangoló,
Sátoraljaujhely, Apponyi-u. 32.

Alkalmazást nyer

két gyermekhez egy jó családból való leány, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. — Az állás 1911. évi január 1-től kezdve elfoglalandó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Dr. tisztí or honvéd t dr. Reisz sok véle által ve A E viz szén mes üdi és külfő hanem s fogva ja hurutos szenved követké és a be köszvény okozta Egy Egy 80 fillér. Az ládák 60 visszavét Főrdéke ré GLÜ Sátor

SZEGŐ divatház

Sátoraljauhely, Fötér.

Női és leány felöltők,
kosztüm, alj, leányka ruha
pongyola és bluz külön-
legességek.

4 reklámczikk:

- 1 angol utazó kosztüm K. 17-50
- 1 angol alj kit. minőség K. 7 és 15
- 1 szövet pongyola kitűnő minőség K. 19-50
- 1 női posztló bluz K. 7-50

Modeljeim feltűnést keltenek.

Felöltő raktáramat megnagyobbítottam.

Szörme bélésű bundáim,
boá és karmantyúimra

felhívom t. vevőim b. figyelmét.

== Feltűnő olcsó árak. ==

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fémtisztítókivonatal

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

Löbl Jakab-féle

POLENAI

ásványvíz

Polena (Bereg megye.)

Dr. Bodor Fülöp szolyvai járási tisztí orvos, dr. Spanyol Béla nyug. honvéd törzsorvos, dr. Lendvai Vilmos, dr. Reisman Arnold és dr. Rózsa orvosok véleménye a dr. Lieberman tanár által vegyelemzett ásványvíz felett:

A **Polenai** természetes ásványvíz szénsavval telítve nemcsak kellemes üdítő ital, mely bármely hasonló és külföldi ásványvízzel egyenrangú, hanem szerencsés vegyi alkotásai miatt fogva javalltá teszik a légző szervek hurutos bántalmainál, tüdő bajban szenvedőknél, a rendellenes emésztés következményeinél, valamint a gyomor és a belek idült hurutjainál; csusz, köszvény, vérszegénység és sápkór okozta általános gyengeségeknél is.

Egy fél literes üveg ára 14 fillér.
Egy láda 60 fél literes üveggel 7 kor. 80 fillér.

Az üres üvegek 4 fillérért, az üres ládák 60 üres üveggel 2 korona 40 fillérért visszavétnek.

Főraktár: Sátoraljauhely és vidéke részére:

GLÜCK SAMU kereskedésében
Sátoraljauhely, Rákóczi-utca 12.

Főügynököt

keres Zemplén megye számára elsőrangú életbiztosító társaság. Ajánlatokat „Igazgató” jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbít.

Eladó alma.

Jónatán, Ananász renet, Kanadai renet, Arany parmen és több nemes fajta, kitűnő minőségű kézzel szedett almák olcsó árban kaphatók.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Keresek

egy ügyes, munkaszerető izr. valású segédet, ki nagybani eladáshoz is ért. Tótul beszélők előnyben részesülnek. Részletes ajánlatok **Groszman Mór** címére Gálszécs küldendők.

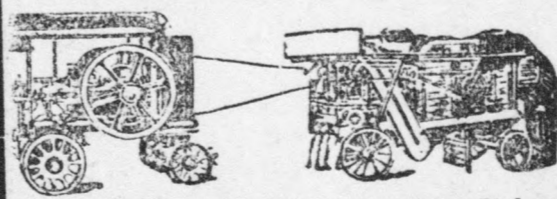
SIRKOSZORUK.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kegyeletes Mindszenti ünnepekre mindennemű ércz-, mű- és szalmavirág koszorukat dus választékban, jutányos áron tartok raktáron.

Élővirág koszorukat

ujjonnan berendezett saját kertészetemből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkivánt izléses kivitelben készítek. **Pálmák** cserépedényekben kaphatók. — **Varrógépek és mosógépek** olcsó és jó minőségben kaphatók.

Bretz Gusztáv,
Sátoraljauhely, Fötér.

A legújabb rendszerű motorcséplőkészletek, továbbá a legjobb benzin-, nyersolaj és szivógázmotorok, valamint teljes malomberendezések legolcsóbban

TREBITSCH GYULA

motortelepén
Budapest, VI., Eötvös-utca 42.
kaphatók.

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés!
Árjegyzék ingyen!

Ezen jóhírű cég motorai könnyű kezelésük és nagy erőfejlesztésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek és közkedveltségnek örvendenek.

A Bóni Gyártelep és Mezőgazd. R. T.
Nyirbátor.

Ajánlja legjobb minőségű

Mosó szappant,

és pedig: **bóni szinszappant,**
szegedi házi szappant, csontszappant, debreczeni fajta szappant, továbbá kis üstön főzött **5 éves legjobb minőségű borpárlatot.**

Meghívó.

A lasztoméri fogyasztási szövetkezet t. részvényes tagjait 1910. évi október hó 30-án délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében tartandó **közgyűlésre** tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A közgyűlés tárgya:

A szövetkezet felszámolása, illetőleg feloszlása felett hozandó határozat.

Keserűvíz vásárlásnál kérjen határozottan

KIRÁLY

keserűvizet. Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza.

A legjobb és legolcsóbb.

Kapható az összes helybeli fűszerkeres.

A „Király” keserűvíz-forrásvállalata:
Erzsébet királyné sósfürdő
Budapest-Kelenföld.

Szőlőoltványok

I. oszt. igen szép, erős, egy és két éves Riparia Portalis és Rupestris Monticola alanyra oltva, különböző bor- és esemegefajtákban, köztük a **Csaba gyöngye**, mely már július 20-án érett. Ezenkívül **Riparia Portalis** s **Rupestris Monticola** sima és gyökeres, peronoszpóra mentes hazai sima és gyökeres vesszők.

Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: **Schmidt Mátyás**
BOGÁROS (Torontálmege).

Iskolázott

palackboraimnak — melyek orvosilag
gyógyczélokra is javaltatnak — árjegyzése:

1889. évi Asszu fél literes palack	4 kor.	50 f.
1906. évi	3 kor.	— f.
1904. évi Szamorodni fél lit. palack	1 kor.	50 f.
1905. évi	1 kor.	20 f.
1905. évi	2 kor.	— f.

Ezenkívül régi, jó évjáratu Asszu és Szamorodni borok fél literes palackban 3—10 koronáig kaphatók.

Dókus Mihály.

Szőlőoltványok

szőlővesszők s finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét **Bihardiószegen**.

Képes árjegyzéket tanuságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzékek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok, mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassa egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár, pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél.

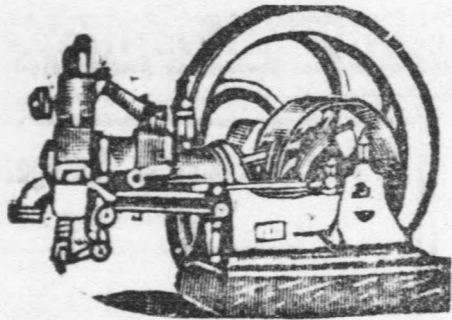
Készlet: 3 millió.

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat
= valamint Szívógázmotorokat. =

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

Figyetemes generatorunkkal

a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. ☎ Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek.

Specziálista

és hálhólyag óvszer-különlegességekben. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk sitány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2—16 korona.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ **UJ!**

a legmodernebb és legkényelmesebb női övkülönlegesség

Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával

ellátott legújabb képes árjegyzéket.

KELETI J orvos-sebészeti

műszer- és gummiáruk gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Alapított 1878. Telefon 13—76.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, légységében és olcsóságában.

A szépségápolási specialisták

egyértelműen azzal, hogy szép arcból elnyerésének egyszerű titka: a pórusokat tisztítani és tisztán tartani.

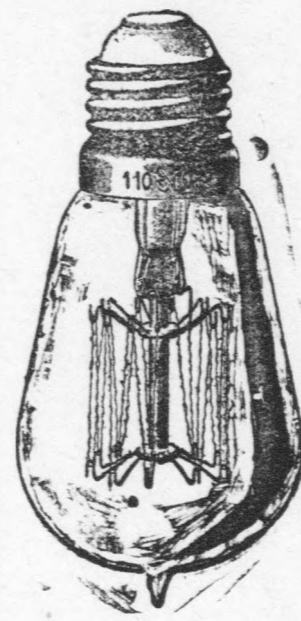
Néhány csepp
CORSINI-féle
EAU DE
FLORENCE-

ből a mosdó- vagy fürdővizbe keverve a pórusok felnyílnak, kitisztulnak. — Az eredménye tiszta puha egészséges arcból. Az egészségtelen arcból az e dugult pórusoknak a kellemetlen következménye. Használjon naponta Eau de Florence-et és bevásárlásánál követelje az eredeti címké Corsinit (címké színe kék-vörös-arany), a mely Önnek biztosíték ezen toillette viz elsőrangúságáról. Egy szolid üzlet respektálja a vevő akaratát.

Magyarországon mindenütt kapható.

Nagybani raktár Magyarország részére: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fém-szálas izzólámpa

Áram-megtakarítás kb. 60%. Fehér fényel ég. Rázkódásoknak ellen áll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul. Nagyobb rendeléseknél % magas engedmény %

Megrendelhető:

Magyar Siemens-Schuckert-Műveknél
Bpest, V., Lipót-körút 5.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű **cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: „Horgony“
pótléka

egy régjónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvényénél,** **osúznál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.—
és úgyszólván minden gyógyszerháza kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerháza, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Faeladási hirdetés.

Gróf Andrássy Géza parnói uradalmához tartozó „Kincsesi“ és „Albini“ erdőrészekből f. évi október hó 31-ig 397 drb. 30–100 cm. vastag tölgyfa és 94 drb. 30–70 cm. vastag szilfa szabad kézből eladó.

A részletes felvételi és eladási feltételek megtekinthetők az uradalmi felügyelőségnél Parnón.

Magyarázat.

Hogy mennyire köztudomása a közönségnek az a tény, hogy

kolera járvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az

ESTERHÁZY-COGNAC

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főzőkészüléke

1.752.000 liter bor

termelő képességet foglal magában. Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja mivel védekezzék a kolera ellen.

— Ez a magyarzata a rendkívüli nagy fogyasztásnak. —

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda: BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. szám.

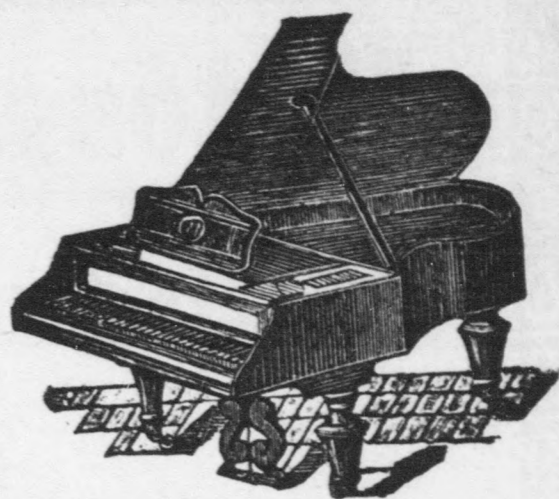
Zongoraterem és kikölcsönző intézet.

Új és használt Zongorák és Pianinok

legmérsékeltébb áron

egy cserébe, mint részletfizetésre kaphatók, továbbá zongora hangolás és javításra előjegyzések eszközölhetők

Udvardi Szaniszló utódánál Sátoraljaújhelyben. (Dr. Szepessi-ház.)

Több kiállításon kitüntetve.

KÓTITS LÁSZLÓ kocsigyártó

SÁTORALJAUJHELY, Rákóczi-utca.

Készít mindennemű e szakmába vágó czikkeket és elvállja azoknak javítását is.

Kész kocsik és igás szekerek állandóan készletben vannak.

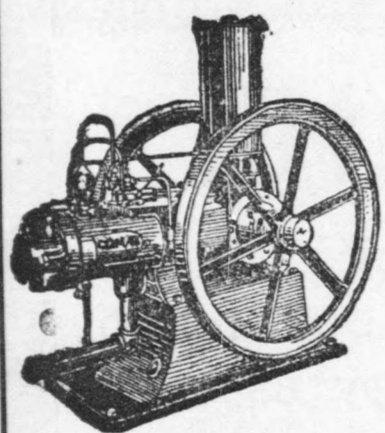
Használt kocsikat legmagasabb árban cserébe veszek.

Új munkákért jótállást vállalok.

Borpreceket készítek s azok javítását elvállalom.

CLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
Budapest Wien Hamburg

MOTORYÁR

Wien, XIX/6. Heiligenstädterstrasse 83.

Magyarországi mintaraktár és iroda:

Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tözsdepalota.)

Ne vásároljunk

mást

Köhögés

rekedtség, elnyakasodás, hurut, köszvény és számarköhögés ellen, mint a finom zamatu

KAISER-féle

Mell-Caramellát

a „Három Fenyő“ védjeggyel.

5900 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.

Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában, Widder és Reichard gyógyszerárában Sátoraljaújhely.

Gyümölcsfák

Eladó gyümölcsfák.

Készlet 300.000 darab magas törzsű, féltörzs és bokor alakban, minden fajban. Tuják és fenyők, diszfák, gyümölcsmag-csemeték, bokor futó-rózsák, mindentől nagy készlet és szép fák.

Magyar és német árjegyzéket bérmentve küld:

Szabó István faiskolája
SZEGED.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SÁTORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamaozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzalog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és ovadékokat nyújt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

Pályázat hivatali állásra.

A határrendőrség sztropkói kirendeltségénél 2 korona napidij és esetleg természetbeni lakás ellenében megbízható egyén hivatali állásra azonnal alkalmazást nyer. Katonaviselt és tót nyelvet is beszélő nőtlen egyének előnyben részesülnek. Beválás esetén véglegesítésre számíthat.

A kirendeltség vezetője.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Schön Sándor és Barna D. cég

sátoraljaújhelyi divatáruháza

összes raktáron lévő árukat az üzlet végleges felosztása folytán

feltűnő olcsó árban kiráusítja.

Ezért mindenki helyesen és okosan cselekszik, ha e kiváló alkalmat felhasználva, szükségletét ezen cégnél beszerezni iparkodik.

Raktáron vannak: női és férfi ruhakelmék, vásznak, női és férfi fehérneműk, menyasszonyi kelengyék, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

Feltűnően olcsó árak.

„Keil-Lakk“-nál jobb máz ninesen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kertibutorat fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.A.-UJHELY.**

Eperjes: Bohrandt J. V. — Kassa: Novelly Sándor utóda.

Kis-Szeben: Kassewitz J. János. — Varanno: Cseri Hermann.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Központi Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét,
hogy **VIII., József-körut 28. szám (Békkocsis-utóza sarok),**
valamint **IV. kerület, Ferencziak-tere 1. sz. (Királyi-bérpalota)**
ujjonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére. Raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és
szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll, **teljes lakásberende-
zéseket művészi tervek szerint készítünk,** minden darab jóállás
mellett adatik el.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy
butorraktár.

BLUM GÉZA

Szőnyeg és
függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, ma-
hagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmirna, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és mérethben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Bérbe adatik

uj évtől hosszabb időre egy, az or-
szágut mentén, Ungmegyében fekvő
1300 holdas földbirtok, nagy és szép
épületekkel, tehenészet és sertés-
nyésztéssel. Értekezhetni br. K. Dráveczky
tulajdonossal Alsóhalason u. posta
Szobráncz.

FIGYELEM!

**Uradalmak, erdőhivatalok, kert és szőlő-
birtokosok** mielőtt szükségleteiket beszereznék, el ne
mulasszák gyümölcsfákról, diszfákról, kertészeti disznó-
vényekről, sövény, gazdasági és erdei facsemetékről
szóló részletes árjegyzékünket bekérni.

Kertészeti és Magtermelési R.-t.

Tokaj, Zemplén m.

Akác csemetékből 10 millió készlet.